

Ενδεικτικές απαντήσεις στο αδίδακτο.

Γ1. Μετάφραση

«ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησε, τούτων οὕτως ἔχόντων, ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι; Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὑμᾶς μέν, οἷς ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα χρόνον προστέτακται τῶν μορίων ἐλαῶν ἐπιμελεῖσθαι, μήθ' ὥς ἐπεργαζόμενον πώποτε ζημιῶσαί με μήθ' ὥς ἀφανίσαντα εἰς κίνδυνον καταστῆσαι, τοῦτον δ' ὃς οὔτε γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει οὔτ' ἐπιμελητῆς ἡρημένος οὔθ' ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογράψαι με ἐκ τῆς γῆς μορίαν ἀφανίζειν.»

Μετάφραση:

Ποιος λοιπόν θα τολμούσε, αφού τα πράγματα ήταν έτσι, να επιχειρήσει μια τέτοια πράξη;

Μου φαίνεται όμως παράξενο ότι εσείς, στους οποίους η πόλη έχει αναθέσει για όλη τη ζωή σας τη φροντίδα των ιερών ελιών, ούτε ποτέ με τιμωρήσατε, ως κάποιον που εργαζόταν παράνομα σ' αυτές ούτε με οδηγήσατε σε δίκη ως κάποιον που τις είχε καταστρέψει, ενώ αυτός εδώ, ο οποίος ούτε τυχαίνει να καλλιεργεί γη κοντά σ' αυτές, ούτε έχει εκλεγεί επόπτης, ούτε έχει την ηλικία ώστε να γνωρίζει τέτοια ζητήματα, με καταγγέλλει ότι κατέστρεψα μια ιερή ελιά από το χωράφι.

Γ2. Με ποια επιχειρήματα υποστηρίζει ο ομιλητής την αθωότητά του;

Ο ομιλητής υποστηρίζει την αθωότητά του προβάλλοντας τα εξής επιχειρήματα:

Η ιερή ελιά βρισκόταν σε σημείο απολύτως ορατό, αφού γύρω της υπήρχε δρόμος και κατοικούσαν γείτονες.

Ο χώρος ήταν αφύλακτος αλλά συγχρόνως εκτεθειμένος στα βλέμματα όλων, επομένως η παράνομη κοπή της ελιάς δύσκολα θα περνούσε απαρατήρητη.

Κανένας λογικός άνθρωπος δεν θα τολμούσε να διαπράξει μια τέτοια πράξη κάτω από αυτές τις συνθήκες.

Οι αρμόδιοι βουλευτές, που είχαν την ευθύνη εποπτείας των ιερών ελιών, δεν τον τιμώρησαν ποτέ ούτε τον παρέπεμψαν σε δίκη.

Ο κατηγορός του δεν διαθέτει ούτε αρμοδιότητα ούτε γνώση του ζητήματος, αφού δεν καλλιεργεί γειτονική γη, δεν είναι επόπτης και δεν έχει την απαιτούμενη εμπειρία.

Γ3α. Μεταφορά στον άλλο αριθμό

τοῦτον → τούτους

ὅς → οἷ

γεωργῶν → γεωργοῦντες

τυγχάνει → τυγχάνουσι(ν)

ἐπιμελητής → ἐπιμεληταί

ἡρημένος → ἡρημένοι

Γ3β.

διαβεβλημένος → β' ενικό προστακτικής αορίστου παθητικής: διαβλήθητι

ἀφανίζειν → απαρέμφατο μέλλοντα: ἀφανιεῖν

φησίν → γ' ενικό ευκτικής ενεστώτα: φαίη

περιοικοῦσι(ν) → γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού: περιώκουν

Γ4α. Συντακτική αναγνώριση

οὔσης → χρονική μετοχή, γενική απόλυτη, με υποκείμενο το Δημοκρατίας.

ἀδικεῖν → υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα ἐξῆν.

ἐμαυτῷ → δοτική αντικειμενική, στο επίθετο κακονούστατος.

ἐλαῶν → αντικείμενο στο ἐπιμελεῖσθαι .

ὥς ἀφανίσαντα → αιτιολογική μετοχή, υποκειμενικής αιτιολογίας, συνημμένη στο αντικείμενο (μέ).

ἐπιμελητής → κατηγορούμενο στο ἡρημένος.

Γ4β. Υποθετικός λόγος

Πῶς δ' ἂν, εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαυτῷ κακονούστατος ᾗν, ... ἐπεχείρησα;

Υπόθεση: εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαυτῷ κακονούστατος ᾗν

Απόδοση: ἐπεχείρησα ἂν

Είδος: Υποθετικός λόγος του μη πραγματικού (παρόντος).

Μετατροπή στο προσδοκώμενο

ἐὰν μὴ πάντων ἀνθρώπων ἑμαυτῷ κακονούστατος ᾖ, ὑμῶν οὕτως ἐπιμελουμένων ἐκ τούτου τὴν μορίαν ἀφανιεῖν ἐπιχειρήσω.

(Υπόθεση: ἐάν + υποτακτική, Απόδοση: μέλλοντας οριστικής.)

Εκτίμηση θεμάτων αδίδακτου:

Το αδίδακτο κείμενο κινήθηκε σε επίπεδο μέτριας προς αυξημένης δυσκολίας. Η κατανόηση του περιεχομένου δεν παρουσίαζε ιδιαίτερα προβλήματα, όμως η μετάφραση απαιτούσε προσεκτική διαχείριση των συντακτικών δομών και των μετοχών. Οι ερωτήσεις κατανόησης ήταν σαφείς, ενώ μεγαλύτερες απαιτήσεις παρουσίασαν η γραμματική και κυρίως το συντακτικό. Τα θέματα ξεχώριζαν τους καλά προετοιμασμένους μαθητές χωρίς να περιέχουν ακραίες δυσκολίες ή ασάφειες.

Επιμέλεια απαντήσεων,

Ελένη Παπανδρέου, Φιλόλογος.